

Khái niệm VỀ TƯỢNG PHẬT

Minh Trí

Người Phật tử thường bị những người không theo Phật giáo lên án là "Tôn thờ thần tượng". Người Phật tử có "Tôn thờ" thần tượng không? Chúng ta hãy xem. Trong một vài trường hợp, tôi nghĩ rằng chúng ta phải nhìn nhận lời cáo buộc này là đúng sự thật, một số Phật tử quả có vẻ tôn thờ hình tượng, kể cả với những bức tượng, như là với những đấng cao cả, và cầu nguyện van xin được ân sủng và cứu giúp v...v... Nhưng nếu Phật tử thật sự hiểu những gì đức Phật dạy, họ sẽ không tôn thờ hình tượng, tượng và hình ảnh chỉ là các biểu tượng để tập trung sự chú tâm vào, và giúp nâng ý thức lên những mức độ cao hơn.

Không ai biết đức Phật trông giống như thế nào. Kinh sách nói rằng thân Ngài có một số những tướng nét đặc biệt, những tướng này chỉ được những ai đã phát triển được một số thần thông mới nhìn thấy mà thôi, chẳng hạn như nhãn thông (đó là khả năng nhìn được những thứ mà những người không có các thần thông đó không thể thấy được, ví dụ: thấy được ma), bởi trong kinh điển, có những lúc có người gặp đức Phật mà không nhận ra Ngài (ví dụ cho điều này được thấy trong kinh 140 bộ Trung A Hàm - Majjhima Nikaya, tạng Pali). Chắc chắn, những tướng đặc biệt của Ngài - chẳng hạn như đánh dấu nhô cao, tai dài, và hào quang quanh đầu, mà mọi người đều nhìn thấy được, thì Ngài đã phải được nổi tiếng vì những tướng này, và bất kỳ ai gặp Ngài lần đầu tiên cũng sẽ nhận ra Ngài ngay tức khắc.

Năm 326 trước Thiên Chúa, 217 năm sau khi Đức Phật nhập diệt, A Lich Sơn Đại Đế xứ Hy Lạp, dẫn quân xuống đèo của dãy núi bây giờ thuộc về nước A Phú Hãn, tiến tới đồng bằng Ấn Độ, nhưng bị chặn đứng ở giòng Ấn Hà bởi binh lực của vua Chandragupta, ông nội của vua A Dục, và không thể tiến xa thêm. A Lich Sơn chết ở Ba Tư

trên đường trở về Hy Lạp, nhưng một số quân sĩ của nhà vua ở lại Ấn Độ và định cư vĩnh viễn tại đây.

Người Hy Lạp sẵn có khuynh hướng triết học và nghệ thuật, rất cảm kích hâm mộ những giáo lý của Đức Phật mà họ tiếp xúc được trên đất Ấn, và họ là những người đầu tiên tạc tượng Ngài; họ tạc tượng Ngài theo khuôn mẫu giống thần Apollo, Thần Mặt Trời của họ tượng trưng cho ánh sáng và lý trí. Một vài pho tượng xinh xắn này vẫn còn được chứa trong các bảo tàng viện tới ngày nay. Có rất nhiều kiểu tượng Phật: Tượng đức Phật theo lối Trung Hoa trông giống người Trung Hoa, tượng đức Phật theo lối Ấn Độ trông giống người Ấn, v...v... và bây giờ, chúng ta cũng thấy mất tượng Phật được tô xanh và có tóc nâu, trông giống người Anglo-saxon! Nhưng như vậy có quan trọng gì không? Chẳng sao cả, nếu chúng ta hiểu được mục đích của hình tượng.

Mọi người đều biết rằng tượng hoặc hình ảnh, bắt nguồn từ tâm trí của một người nào đó, cũng giống như bất cứ mọi thứ con người đã tạo ra. Mọi người biết rằng hình tượng của đức Phật không phải là đức Phật, mọi người đều biết tượng